

3. CILJ INTERVENCIJSKIH PROGRAMA

Cilj je intervencija da pomognu u oblikovanju pozitivnih stavova prema djeci izbjeglicama – bilo kroz suradničko učenje u razredima u kojima je uključeno dijete izbjeglica ili kroz pripremu za dolazak djece izbjeglica kada je riječ o zamišljenom kontaktu. Pritom je važno napomenuti da krajnji cilj nije samo stvaranje pozitivnog odnosa prema konkretnom djetetu izbjeglici, nego i transfer tog pozitivnog stava na druge izbjeglice.

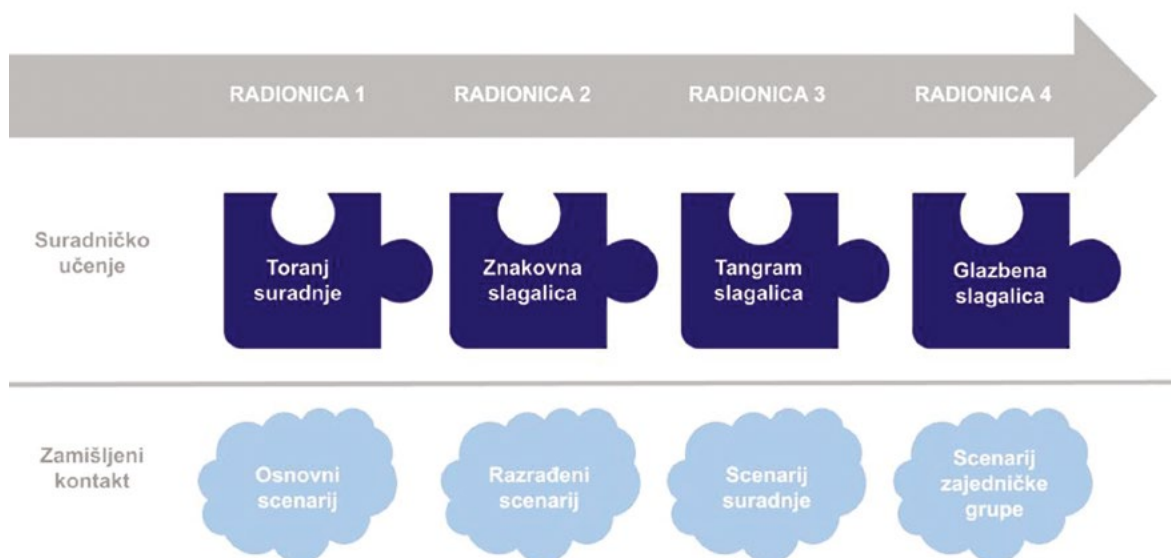
Ključna razlika između ovih dviju intervencija jest u tome da u jednoj postoji stvaran kontakt domicilne djece i djece izbjeglica (suradničko učenje), a u drugoj se taj kontakt samo zamišlja, tj. domicilna djeca zamišljaju ugodan kontakt s djetetom izbjeglicom. No intervencije imaju i neke zajedničke točke pa je osmišljavanje radionica vođeno zajedničkim kriterijima:

- radionica traje jedan školski sat
- radionica je provediva u učionici
- radionica zahtijeva minimalnu pripremu i rekvizite
- radionica se temelji na metodi suradničkog učenja/zamišljenog kontakta
- nastavnici koji su prošli pripremu mogu samostalno provesti radionicu uz pomoć priručnika.

Dodatno, u skladu s rezultatima ranije opisanog kvalitativnog istraživanja, prema kojem se jezik izdvaja kao najveća barijera u integraciji djece izbjeglica u našim školama, radionice suradničkog učenja osmišljene su tako da sadrže što manje verbalnih uputa. Vizualne upute i snimljeni videomaterijali olakšavaju razumijevanje ciljeva radionice i zadatka, te tako omogućuju da sva djeca mogu ravnopravno sudjelovati u ostvarenju tog zadatka, neovisno o svom (ne) poznavanju hrvatskoga jezika.

U svakom intervensijskom programu su ukupno četiri radionice kako je prikazano na donjoj slici, a svaka od njih udovoljava gore navedenim kriterijima. Zamišljeno je da se radionice provode u sklopu redovne nastave, najbolje na satu razrednika i u razmaku od tjedan dana. Kako bismo mogli provjeravati učinkovitost programa, bilo nam je iznimno važno da se svi nastavnici i su-

radnici koji provode program u svojim razredima pridržavaju istoga postupka i na jednak način primjenjuju aktivnosti. Stoga su upute u ovom priručniku vrlo detaljne. Intervencijski programi suradničkog učenja i zamišljenog kontakta osmišljeni su tako da radionice kreću od jednostavnijih ka složenijim zadacima, pa preporučamo provedbu radionica predloženim redoslijedom.

Uz ovaj priručnik pripremljena je i radna bilježnica s listovima za upisivanje informacija o pojedinim radionicama. Ona je bila namijenjena nastavnicima koji provode radionice i svrha joj je bila prikupiti što više povratnih informacija o funkcioniranju same radionice, kao i reakcijama djece i dojmu nastavnika neposredno nakon provedbe pojedine radionice. Te smo informacije kasnije koristili kako bismo radionice usavršili, odnosno ponudili uz njih preporuke za nastavnike koji će ih tek provoditi u svojim razredima. Iako radne bilježnice više ne služe za prikupljanje evaluacijskih podataka projektnih aktivnosti, pokazale su se korisnima nastavnicima za praćenje dječjih reakcija i posebno za osiguravanje da dijete izbjegnica u radionicama dođe u kontakt sa što više svojih razrednih vršnjaka.